

ผลของการจัดการเรียนการสอนโดยใช้กรณีศึกษา
ต่อการพัฒนาการใช้กระบวนการพยาบาลในคลินิก
ของนักศึกษาพยาบาล

THE EFFECT OF TEACHING BY CASE STUDIES ON THE
DEVELOPMENT OF APPLYING NURSING PROCESS IN
CLINICAL PRACTICE OF NURSING STUDENTS

พรศิริ พันธสี
อรพินท์ สีขาว

การวิจัยนี้ได้รับทุนอุดหนุนจากมหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ

ปีการศึกษา 2550

กิตติกรรมประกาศ

การวิจัยครั้งนี้สำเร็จลุล่วงได้เป็นอย่างดีด้วยทุนสนับสนุนการวิจัยจากมหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ ซึ่งคณะผู้วิจัยขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

คณะผู้วิจัยขอขอบพระคุณรองศาสตราจารย์ ดร. จริยาวัตร คมพาศน์ คณบดีคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติที่ได้ให้การสนับสนุนและส่งเสริมให้มีการวิจัยรวมทั้งให้คำแนะนำที่เป็นประโยชน์ต่อการทำวิจัยครั้งนี้

คณะผู้วิจัยขอขอบพระคุณอาจารย์ ดร. รัชณี นามจันทร์ ที่กรุณาให้คำแนะนำที่เป็นประโยชน์ในการเขียนบทคัดย่อภาษาอังกฤษของงานวิจัยนี้

นอกจากนี้ขอขอบคุณนักศึกษาชั้นปีที่ 3 คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ ปีการศึกษา 2550 ที่ให้ความร่วมมือในการทำวิจัยเป็นอย่างดี

ท้ายที่สุดนี้ประโยชน์ที่ได้รับจากงานวิจัยนี้ขอมอบให้คณะพยาบาลศาสตร์และมหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ

คณะผู้วิจัย

ชื่อเรื่อง	ผลของการจัดการเรียนการสอนโดยใช้กรณีศึกษาต่อการพัฒนาการใช้กระบวนการพยาบาลในคลินิกของนักศึกษาพยาบาล
ผู้วิจัย	พรศิริ พันธสี และอรพินท์ สีขาว
สถาบัน	มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ
ปีที่พิมพ์	พ.ศ. 2552
สถานที่พิมพ์	มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ
แหล่งที่เก็บรายงานฉบับสมบูรณ์	มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ
จำนวนหน้ารายงานวิจัย	123 หน้า
คำสำคัญ	การเรียนการสอน กระบวนการพยาบาล กรณีศึกษา
ลิขสิทธิ์	มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ

บทคัดย่อ

งานวิจัยกึ่งทดลอง (Quasi – experimental research design) นี้มีวัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการใช้กระบวนการพยาบาลในคลินิกของนักศึกษาพยาบาลก่อนและหลังการจัดการเรียนการสอนโดยใช้กรณีศึกษา และศึกษาความพึงพอใจของนักศึกษาพยาบาลต่อวิธีการจัดการเรียนการสอนกระบวนการพยาบาลในคลินิกโดยใช้กรณีศึกษา กลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษา ชั้นปีที่ 3 คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ จำนวน 16 คน เครื่องมือในการวิจัยประกอบด้วยกรณีศึกษา แผนการสอน แบบประเมินภาวะสุขภาพและแผนการพยาบาล แบบตรวจสอบความสามารถการใช้กระบวนการพยาบาล และแบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และวิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยด้วยวิธี Wilcoxon Sign Ranks Test และ Friedman Test ผลการวิจัยพบว่าคะแนนเฉลี่ยความสามารถในการใช้กระบวนการพยาบาลในคลินิกของนักศึกษาที่ประเมินโดยนักศึกษา และอาจารย์หลังการจัดการเรียนการสอนโดยใช้กรณีศึกษาสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 และนักศึกษามีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนการสอนโดยใช้กรณีศึกษาในระดับมากที่สุด สิ่งนี้นักศึกษาพึงพอใจมากที่สุด 3 อันดับแรกคือ การมีโอกาสแสดงความคิดเห็นในขณะเรียนได้อย่างเต็มที่ การได้ฝึกคิดอย่างมีเหตุผล และการมีบรรยากาศในการเรียนที่ไม่ทำให้ผู้เรียนเกิดความรู้สึกอึดอัดที่จะปฏิสัมพันธ์กับอาจารย์ ผลจากงานวิจัยมีข้อเสนอแนะว่าควรมีการเตรียมความรู้

พื้นฐานที่เกี่ยวข้องก่อนการฝึกปฏิบัติในคลินิกเพื่อให้นักศึกษาจะได้มีความสามารถวิเคราะห์ปัญหา ผู้รับบริการและวางแผนการพยาบาลได้อย่างมีประสิทธิภาพตลอดจนควรสนับสนุนให้มีการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนการสอนโดยใช้กรณีศึกษาอย่างต่อเนื่อง

RESEARCH TITLE	THE EFFECT OF TEACHING BY CASE STUDIES ON THE DEVELOPMENT OF APPLYING NURSING PROCESS IN CLINICAL PRACTICE OF NURSING STUDENTS
RESEARCHERS	PORNSIRI PUNTHASEE AND ORAPIN SIKAOW
INSTITUTION	HUACHIEW CHALERM PRAKIET UNIVERSITY
YEAR OF PUBLICATION	2009
SOURCE	HUACHIEW CHALERM PRAKIET UNIVERSITY
NO. OF PAGE	123 PAGES
KEY WORDS	NURSING PROCESS, NURSING STUDENT, CASE STUDY, CLINICAL PRACTICE
COPY RIGHT	HUACHIEW CHALERM PRAKIET UNIVERSITY

ABSTRACT

The purposes of the quasi-experimental research were to compare the ability of nursing students in applying nursing process in clinical practice before and after clinical teaching by using case studies and to evaluate the nursing students' satisfactions to the clinical teaching by case study on nursing process. The experimental group were 16 third year nursing students of faculty of nursing, Huachiew Chalermprakiet University. The research tools consisted of case studies, clinical teaching plan, health assessment and nursing care plan form, nursing process application ability evaluation tool and questionnaires. The data were analyzed by using percentage, arithmetic mean, standard deviation, Wilcoxon Sign Ranks Test and Friedman Test. The results of the study showed that the mean scores of nursing process application ability of nursing students after clinical teaching by using case studies both evaluated by the nursing students and instructors were higher than before teaching with statistically significant difference ($P < .001$). In addition, the students were satisfied to clinical teaching by case studies at a high level. The most three satisfactions were the chance to show their opinions, the critical thinking practice and feeling relaxed while having interaction with the instructors. The findings suggest that nursing students need related fundamental knowledges prior to

clinical practice, so that they would be able to analyze clients' problems and able to make effective nursing care plan. The findings also support that the use of case studies should be continuing developed in clinical teaching

